

Traectorii profesionale

Robert CORAVU în discuție cu Dan STOICA

Abstract: Once upon a time, an interview was conducted via e-mail, to make known the opinion of the creator of the first automated discussion list of the Romanian librarians on how it was expected to work and how it works. Later on, as the main ideas seemed to remain the same, we agreed to publish the text of that interview.

(listă de discuții; comunicare profesională; Internet)

Numele domnului Dan Stoica* l-am auzit pentru prima oară menționat de un coleg de facultate care, deja angajat la BCU București, a avut ocazia să-l cunoască cu ocazia unei deplasări la Iași. L-am întâlnit apoi în paginile revistei "Biblioteca" și mi-am dat seama că am de a face cu unul dintre entuziaștii profesiei, cu unul dintre acei oameni care nu acceptă să vegezeze în liniștea bibliotecii văzută ca seră. În momentul în care am aflat de existența unei liste de discuții românești, fiind deja de ceva vreme înscris la BIBLIO-FR, nu am putut rata ocazia de a participa. Am avut astfel prilejul de a comunica cu dl. Dan Stoica și de a-i urmări activitatea de "promotor" al listei; răspunzând unui chestionar lansat la un an de la apariția BIBLOS, l-am comparat cu cunoscutul Herve Le Crosnier, moderatorul listei BIBLIO-FR, comparație pe care a "parat-o" cu măiestrie.

Interviul s-a desfășurat, prin e-mail, în perioada 16 noiembrie - 12 decembrie 2000.

Robert Coravu: Care au fost așteptările dumneavoastră în momentul lansării listei de discuții BIBLOS și în ce măsură acestea au fost satisfăcute ?

Dan Stoica: În mod ușor utopic, speram să văd că bibliotecarii români, asemenea celor de prin alte părți ale lumii, vor "sări" pe noul mijloc de comunicare și vor schimba între ei tot felul de idei, păreri, informații, ajungând astfel la o oarecare uniformitate în abordarea unor chestiuni. Chiar și rămânerea explicită pe poziții ireductibil diferite mi se pare un progres. În orice caz, contam pe atracția pe care deja o prezenta calculatorul pentru lumea bibliotecarilor români și mă așteptam ca ei să comunice mult și bine (în sens literal!). Așteptările (naive) mi-au fost copios infirmate. Din motive pe care le știm amândoi (frica de a avea o părere personală, alta decât cea a șefului, inerția în ceea ce privește comunicarea cu cei din breaslă, teama că un coleg de pe alte meleaguri - tot românești - te va desconsidera pentru că ai pus o întrebare stupidă, etc....), lista nu a folosit decât rareori, și chiar a ajuns să fie "dublată" de lista CNP**, unde lucrurile merg mai bine. La noi nu se pune nici o întrebare despre cum ar fi de preferat să abordezi o dezvoltare în domeniul automatizării, de exemplu, pentru că sîntem condamnați să fim izolați în propriile noastre priceperi și nu au alții cum să vină cu o sugestie. Mai mult, rămîne loc chiar și pentru eventuale atacuri "frațești" referitoare la afacerea proastă pe care ai făcut-o cînd ai optat pentru nu știu ce ofertă, în loc să urmezi orbește indicațiile cuiva din rețea. Mă rog, nu insist, ca să nu las impresia că atîta am așteptat, o provocare, ca să mă descarc... Dar astea sunt motivele pentru care lista nu a funcționat. Apoi, mai lipsesc și mesaje de tipul : "în

data..., la sediul..., se va ține un curs pe tema..." sau "la biblioteca x, începînd cu data ..., se deschide expoziția ..."; toate acestea sunt din cauza că nu merge aproape nimeni nicăieri (nu sînt bani!).

Oricum, lista pare să se înviorze la cîte un moment, dar se "cumințește" repede și, de stat de vorbă, stăm tot pe la colțuri de stradă sau cu tot mai rarele ocazii cînd ne întîlnim pe la vreo conferință.

Robert Coravu: Cîți membri înscriși are lista în acest moment?

Dan Stoica: Se poate afla scriind la adresa majordomo@artemis.bcu-iasi.ro mesajul "who biblos" (desigur, fără ghilimele).

Robert Coravu: Parcurgînd lista celor care s-au "abonat" la BIBLOS (98 în momentul de față), se poate observa că jumătate dintre ei sînt din Iași (de la bibliotecile de învățămînt superior - BCU, Biblioteca Universității Tehnice, Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie, Biblioteca Universității Agronomice); mai sunt reprezentate bibliotecile centrale din București și Timișoara, în vreme ce BCU Cluj-Napoca și Biblioteca Națională sunt prezențe discrete. Credeți că un efort mai susținut de popularizare ar fi dus la trezirea interesului mai multor colegi față de acest forum profesional? Nu îmi aduc aminte (poate mă înșel!) să fi citit, de exemplu în revista "Biblioteca", vreun rînd despre BIBLOS - eu însumi am aflat de existența listei pe cai mai puțin formale

Dan Stoica: Poate că popularizarea în mai mare măsură ar fi fost un factor determinant în obținerea unei mai largi răspîndiri a listei, dar rămîn la impresia că motivele sunt de alt ordin (vezi răspunsul meu la întrebarea nr.1). Aș putea spune, în sprijinul celor de mai sus, că, de pildă, eu personal am spus/scris unor colegi cu oarece poziții în lumea bibliotecilor că există lista și că recomand înscrierea în număr cît mai mare a celor din lumea noastră ca membri. Mai mult, am construit în pagina web a BCU-ului nostru o rubrică menită să informeze și despre existența listei și despre modalitatea de a te înscrie ca membru, dar cei care au stat și s-au uitat în pagina noastră au făcut-o doar ca să ne critice (nu pe față, Doamne ferește!) și nu ca să utilizeze instrumente moderne de comunicare create de departamentul nostru. Aș putea continua cu exemple întru argumentarea poziției mele, așa cum reiese din cele de mai sus, dar nu e acum cazul.

Robert Coravu: Cu toată această lipsă de interes pe care ați remarcat-o, puteți totuși menționa o dezbatere care a scos abonații BIBLOS din amorțeală, fiind un semn a ceea ce ar fi trebuit să fie cu adevărat această listă de discuții?

Dan Stoica: Numai pentru scurtă vreme, cînd lista a fost folosită în locul celei numite mailto:cnp@... (cea gazduită de IME România și care e mai activă). După scurt timp, însă, cei interesați în chestiuni de catalogare partajată au preferat să utilizeze doar lista pusă la dispoziție de IME și atunci lista noastră a redevenit tăcută, discretă etc. În afara celor spuse mai sus, nu a existat subiect care să antreneze vreo dezbatere pe lista biblos.

Robert Coravu: O ultimă întrebare: care credeți că sunt perspectivele comunicării electronice în profesia noastră? De cît timp credeți că va mai fi nevoie pentru integrarea reală a noilor instrumente de comunicare - poșta electronică, paginile Web, listele de discuții etc.?

Dan Stoica: Cred că ați deplasat problema. Mediile electronice nu sunt decît un alt fel de mediu de comunicare. Ca și celelalte medii (însă cu o viteză infinit mai mare și mai în văzul tuturor!), ele scot în evidență incapacitatea noastră de a comunica în plan profesional.

Altminteri, dacă avem în vedere posibilitatea ca atare de a comunica pe căi electronice, suntem deja destul de avansați. Să vă spun, de exemplu, care este situația la noi în bibliotecă: nu există loc de muncă unde să nu fie acces la rețea (și, implicit, la

comunicare în rețea de calculatoare) și nu prea mai există persoane care să nu folosească facilitățile oferite de accesul la Internet, inclusiv pe aceea de poștă electronică. Mai mult, sunt foarte numeroși cei înscriși pe una sau mai multe liste de discuții, însă ca operatori pasivi, care "nu se bagă".

Condițiile există, deci. Cu toate acestea, mi-ar fi greu să apreciez din ochi momentul când se va comunica efectiv și mult pe căi electronice, întru dezvoltarea (sau măcar înțelegerea) profesiei...

Robert Coravu: Vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care mi-ați răspuns la întrebări și poate că această discuție va contribui la creșterea interesului bibliotecarilor de la noi față de lista de discuții BIBLOS***.

P.S. (decembrie 2001): Acest interviu ar fi trebuit să fie publicat într-o revistă electronică ce urma să fie editată de Biblioteca Centrală Universitară din București. Între timp, hazardul (sau necesitatea?) a făcut ca traiectoria profesională a intervievatorului să urmeze alt curs. Mai mult, în anul scurs de la realizarea acestui interviu, lucrurile s-au schimbat în bine în ceea ce privește interesul bibliotecarilor români față de lista de discuții BIBLOS. Singurul care nu s-a schimbat este dl. Dan Stoica ...

NOTE

* Dl. Dan Stoica este șeful Departamentului de Informatizare al Bibliotecii Centrale Universitare din Iași

**Lista de discuții dedicată realizării Catalogului Național Partajat, găzduită de serverul Bibliotecii Naționale

*** Pentru a vă înscrie pe listă, trebuie să trimiteți la adresa: majordomo@artemis.bcu-iasi.ro mesajul: **subscribe biblos**, fără alte specificații. Mai multe detalii pot fi aflate la adresa <http://www.bcu-iasi.ro/club.html>

